



PARA | HABER

İslam MEMİŞ / Altın ve para piyasaları uzmanı

"BIST 100 kazandırmaya devam edebilir!"

TÜFE ile indirildiğinde Kasım'da en yüksek aylık reel getiri yüzde 18.48 ile BIST oldu. Diğer yatırım araçlarında alternatiflerin azalması, borsanın enflasyon değer güncellemesi ve yatırımcı sayısındaki artışlar, borsayı en çok kazandıran yaptı. Kısa vadeli dip çalışmasından sonra borsa, yeni zirvelerini test edebilir. Geçen hafta gerileyen endeks, 4.400 puan seviyesine kadar inebilir. Çünkü küresel risk iştahının bozulması, resesyon süreci ve FED'in para politikası, küresel borsalarda hissedilebilir. Kısa vadeli düzeltme sonrası yeni rekorlar beklenebilir. 2023'ün ilk çeyreğinde BIST 100,

6.000 puan seviyesine kadar yükselebilir. Bu da getiri bakımından avantajlı olur. Yüzde 2.98'lik getiri ise gram altında oldu. Altının ons fiyatının bin 615 dolar seviyesinden toparlanmasıyla yükselişini bin 805 dolar seviyesine kadar devam ettirdi. Gram altın, 980 TL'den bin 85 TL'ye yükseldi. Borsadan sonra gram altın, 2023'te en çok kazandıranlar arasında ikinci sırada yer alabilir. Bin 170-bin 280 TL dirençlerini takip edeceğim. Önümüzdeki ay borsa, en çok kazandıran yatırım aracı olarak listelenebilir.



Hanehalkı cepten sağlık harcamasının toplam sağlık harcamasına oranı 2021'de yıllık 0.1 puan azalarak yüzde 15.9 oldu.

ATEŞTEN GÖMLEK...

Şimdi de ülkenin en önemli gündem maddeleri arasına yerleşen çalışma hayatına yönelik gelişmelere bir göz atalım. Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nun ilk toplantısı 7 Aralık'ta gerçekleştirilirken, Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK-İŞ) Genel Başkanı Ergün Atalay, yeni yılda geçerli olacak asgari ücretle ilgili olarak masaya 5 bin 500 TL ile değil, açık sınırı olan 7 bin 785 TL ile oturacaklarının altını çizdi. "Bu rakamın üzerinde işveren ve hükümet ne rakam getirecek görelim" diyen Atalay, katılmadıkları bir rakam olursa o masada olmayacaklarını, imza atmayacaklarını yineledi. Vergi dilimi sorunuyla ilgili devletin düzenleme yapması gerektiğini belirten Atalay, 20 sene önce gelir vergisinin ilk diliminin asgari ücretin 20 katı olduğunu, ancak şu an bunun 5 katı bile olmadığına işaret etti.

Asgari ücretin taban ücret olduğunu altını çizen Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TISK) Yönetim Kurulu Başkanı Özgür Burak Akkol ise yaptığı bir açıklamada, "Makul olması gerekir. İmkân ve gücü olan işverenlerimizi, bunun üzerinde ücretler vermeye de teşvik ediyoruz" değerlendirmesini yaptı.

"KAMUOYU BEKLENTİSİ 7 BİN 845 TL"

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, komisyonun ilk toplantısında masaya, işçi, işveren ve kamuoyunun beklentilerini içeren asgari ücret araştırması ile oturdu. Araştırmayla ilgili Bakanlık'tan yapılan açıklamada, işçi ya da işveren olmayan çeşitli mesleklerden vatandaşların oluşturduğu kamuoyunun 2023 yılı asgari ücreti için ortak beklentisinin 7 bin 845 TL olduğu duyuruldu. Katılımcı sayısının paylaşılmadığı araştırma sonucuna göre 2023 yılı asgari ücret beklentisinin sorulması üzerine işçilerin asgari ücret beklentisinin 7 bin 536,30 TL olduğuna dikkat çekilen açıklamada, asgari ücretle çalıştığını belirten işçilerin beklentisinin ortalama 7 bin 630 TL olarak hesaplandığı kaydedildi. İşverenlerin ise 2023 yılı asgari ücret beklentisi 7 bin 50,40 TL olarak ifade edildi. Açıklamaya göre araştırmada yöneltilen "Asgari ücretin artırılabileceği ile birlikte işsizlik oranı da artar mı" sorusuna katılımcıların yüzde 55'i asgari ücretin artırılmasının işsizliği artıracığı, yüzde 45'i ise artırmayacağı, işverenlerin yüzde 68.8'i asgari ücretin artırılmasının işsizlik oranını artıracığı yanıtını verdi. Bu arada komisyonun 14 Aralık'taki toplantıda değerlendirilmek üzere; TÜİK ile Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın ekonomideki gelişmelere ilişkin bir sunum hazırlaması, asgari ücretli işçinin geçinebilmesi için gerekli rakamın belirlenmesi talebinde bulunuldu.

Şunu da not olarak ekleyelim; geçen hafta en çok konuşulan başlıklardan biri de kamuoyunda EYT olarak bilinen emeklilikte yaşa takılanlar düzenlemesindeki "yaş şartının kaldırılıp kaldırılmayacağı" oldu. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin, EYT'de en kapsamlı



düzenlemeyi yapacaklarından kimsenin endişe duymaması gerektiğini vurguladı.

EN YÜKSEK GETİRİ BIST 100 ENDEKSİNDE

Geçen hafta finansal yatırım araçlarının reel getiri oranları da açıklandı. TÜİK verilerine göre aylık en yüksek reel getiri, Kasım'da Yİ-ÜFE ile indirildiğinde yüzde 20.99, TÜFE ile indirildiğinde ise yüzde 18.48 oranlarıyla BIST 100 endeksinde gerçekleşti. BIST 100 endeksi; üç aylık, altı aylık ve yıllık değerlendirmelerde de en çok kazandıran finansal yatırım aracı oldu. Kasım'da aylık bazda yatırımcısına en çok kaybettiren yatırım aracı ABD doları olurken, üç aylık değerlendirmede külçe altın, altı aylık ve yıllık değerlendirmede ise mevduat faizi (brüt) en çok kaybettiren finansal yatırım aracı olarak kayda girdi.

Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen [İstanbul Sanayi Odası \(ISO\) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi](#) Kasım'da aylık 0.1 puan düşüşle 47.8 olarak gerçekleşti ve Türk imalatçılarının ihracat ikliminde üst üste dördüncü ay bozulmaya işaret etti. Talep koşullarındaki zayıflama ılımlı düzeyde olmakla birlikte Haziran 2020'den bu yana en yüksek oranda kaydedildi.

GSYH'DEN EN YÜKSEK PAYI İSTANBUL ALDI

İstanbul 2021 yılında 2 trilyon 202 milyar 156 milyon TL ile en yüksek gayrisafi yurtiçi hasılaya (GSYH) ulaştı ve toplam GSYH'den yüzde 30.4 pay aldı. TÜİK'in il düzeyinde cari fiyatlarla GSYH hesaplamalarına göre İstanbul'u 667.14 milyar TL ve yüzde 9.2 pay ile Ankara, 462.15 milyar TL ve yüzde 6.4 pay ile İzmir izledi. İl düzeyinde GSYH hesaplarında son üç sırada 6.1 milyar TL ile Tunceli, 4 milyar 968 milyon TL ile Ardahan ve 3.86 milyar TL ile Bayburt yer aldı. GSYH'den en yüksek payı alan ilk beş il, 2021 yılında toplam GSYH'nin yüzde 54.4'ünü oluşturdu.